

Mohu ztratit svou
důstojnost, svůj život?

5

„Já jsem přišel, aby měly život a měly ho
v hojnosti“

(Jan 10, 10)

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

„Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti“
(Jan 10, 10)

DIGNITÀ

Roku 1593 Cesare Ripa vydal ikonologii, tedy sbírku alegorií, jejichž účelem je sloužit básníkům, malířům a sochařům jakožto zobrazení lidských ctností, neřestí, pocitů a vášní. Je to encyklopedie, která v abecedním pořadí představuje např. alegorie míru, svobody či moudrosti rozpoznatelné podle symbolických atributů a barev.

Objevuje se zde alegorie DŮSTOJNOSTI. Představuje ji jako krásně oděnou ženu, která nese na ramenu velkou těžkou truhlici. Záda má ohnutá pod tíhou truhly, sama jde však vzpřímeně.

Truhlice je těžká, protože je plná zlata a drahého kamení.

1 Proč si myslíš, že je důstojnost znázorněna takto?

Truhlice, kterou nese, vypadá jako těžké břemeno?

---

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

Jaké držení těla má ta žena?

Proč nepustí břemeno, které nese?

Slovo důstojnost pochází z latinského dignitās.

Důstojnost je vlastnost toho, kdo je hoden. Toto přídavné jméno odkazuje k hodnotě něčeho nebo někoho, k tomu, že si někdo něco zaslouží. Důstojnost znamená kvalitu.

Vlastnost toho, kdo je hoden, je odvozena z latinského přídavného jména 'dignus', a překládáme je jako hodnotný či drahocenný. Je to hodnota vlastní člověku.

2 Do tohoto rámečku se pokus nakreslit svůj pohled na DŮSTOJNOST a vytvoř tak ikonu tohoto století.

5 POMOC: MORÁLKA

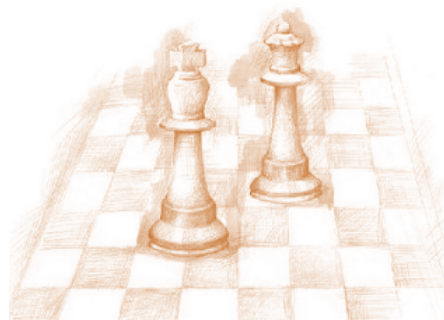
5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

3 Dále tě zveme ke čtení následující povídky:

Byl jednou jeden bohatý a mocný král, obdařený velikou chytrostí a plný ještě větší pýchy. Jeho nadutost byla tak velká, že mu nikdo nepřipadal jako jemu hodný soupeř při jeho milované zálibě, hře v šachy, a rozhlásil, že dá desetinu ze svého bohatství tomu, kdo ho bude dostatečně hoden. Naopak pokud ho král nebude považovat za dostatečně hodného, bude hned o hlavu kratší.

Mnozí riskovali své životy a přijali výzvu pyšného krále. Ať byli bohatí či chudí, hloupí či chytří, králi vždy připadali nehodní, poněvadž buď to nebyli bystří hráči, anebo nemohli konkurovat jeho moci. Časem troufalí soupeři zmizeli a král si spokojeně dokázal, že není na zemi nikoho, kdo by byl hoden se mu postavit.

O několik let později se k paláci přiblížil chudý žebrák s úmyslem zahrát si proti králi. K ničemu nebyla slova těch, kteří mu zkrížili cestu a snažili se ho varovat před jistou smrtí. Podařilo se mu dojít až ke králi, který – když ho uviděl v otrhaných šatech – nemohl uvěřit tomu, že ho vůbec napadlo být soupeřem hodným krále.

- „Co tě přivedlo na myšlenku, že jsi hoden utkat se se mnou, otroku?“, řekl král rozzlobeně a dal zavolat kata.
- „To, že ti odpouštím to, co mi uděláš. Ty bys toho byl schopen?“, odpověděl klidně žebrák.

Král se zarazil. Něco takového by nikdy nečekal a čím víc nad tím přemýšlel, tím více mu slova onoho muže dávala smysl. Kdyby ho odsoudil k smrti, žebrák by měl pravdu a nakonec by byl více hoden než král sám díky své schopnosti odpouštět. Pokud by to ale neudělal, žebrák by vyvážl životem a všichni by věděli, že byl protivníkem hodným krále... Aniž by táhl jedinou figurkou, bylo jasné, že partii prohrál.

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

- „Jak je možné, že jsi mě porazil bez hry? Ať s tebou hraji či nehraji, všichni uvidí nedůstojnost mého zacházení“, řekl poražený král.
- „Pletete se, pane. Všichni již vaši ničemnost znají, vždyť nedůstojní nejsou lidé, ale jejich skutky. Během let jste svými činy ukázal, jak ničemným a nespravedlivým jste se stal, když jste se snažil soudit důstojnost lidí podle svého rozmaru.“

Král pochopil svou potupu a s lítostí nad svými zločiny a pýchou se podíval žebrákovi do očí. Uviděl v nich tolik moudrosti a důstojnosti, že mu beze slova předal svou korunu a tím, že si s ním vyměnil oděv, z něj učinil krále. Oblečený do hadrů onoho muže a s očima plnými slz pronesl poslední příkaz jako král, a to být navždy uvržen do nejhlubší kobky, aby zaplatil za všechny své nespravedlnosti. Nový král se však ukázal tak spravedlivým a moudrým, že po pouhých pár letech osvobodil předešlého krále z trestu, vždyť jeho upřímná lítost nejlépe doplňovala jeho vysokou inteligenci. A z jeho rukou vzešly ty nejlepší zákony pro zkoušené království.

Pedro Pablo Sacristán

4 Ve vztahu k této větě z povídky: „Vždyť nedůstojní nejsou lidé, ale jejich skutky“, se zamysli nad následujícími otázkami:

Myslíš, že lze odstranit důstojnost člověka?

Kdo nám dává DŮSTOJNOST?

Kdo je nedůstojný, člověk, či jeho skutky?

Co rozhoduje o tom, že jeho skutky jsou či nejsou důstojné?

---

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

Moje důstojnost znamená, že „si zasloužím ...“ Moje důstojnost má kořen v mém stvoření, tedy někdo mi tuto důstojnost dal.

Moje DŮSTOJNOST je v tom, že jsem Božím dítětem. Stvořeným podle obrazu a podoby Boha. A tato důstojnost je vrozená, vlastní mně jako člověku.

Také jsou mi vlastní můj rozum a moje svoboda, které vedou mé skutky, které mě budují, nebo ničí.

Ke své DŮSTOJNOSTI mohu zaujmout dva postoje:

- Uznat sám sebe HODNOTNÝM a DRAHOCENNÝM kvůli tomu, kým jsem s očima upřenými na toho, kdo mi dal tuto DŮSTOJNOST.
- Volit takové ČESTNÉ činy hodné toho, že odpovídají mé skutečné DŮSTOJNOSTI, když využívají můj rozum, mou vůli a mou svobodu. Uznat také potřebu přimknutí se k tomu, kdo mě činí skutečně DŮSTOJNÝM

5 Častokrát si toho nejsme vědomi.

„Uznávám sám sebe „hodnotným“ a „drahocenným“ pro mého Stvořitele? Rozpoznávám tuto důstojnost v sobě? A v ostatních?“

Jsem si vědom také těch skutků, které mě vzdalují od toho, že jsem skutečně ČLOVĚKEM, které mě vzdalují od mé důstojnosti?

---

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

6 Zveme tě ke shlédnutí tohoto videa k písni Everything od skupiny Lifehouse.

Text je následující:

Najdi mě zde, mluv ke mně
chci tě tu cítit, potřebuji tě slyšet.

Jsi světlo, které mě vede
na místo, kde najdu znovu klid.

Jsi síla, díky které dál jdu
Jsi naděje, díky které nepřestávám věřit.
Jsi světlo můj duše.
Jsi můj účel. Jsi všechno.

Jak vedle tebe můžu stát a nebýt Tebou ovlivněn?
Řekl bys mi.

Jak může být něco lepšího než tohle?
Uklidniš bouře, a necháš mě odpočinout.

Držíš mě v objetí, nenecháš mě padnout.
Ukradl jsi mi srdce a vyrazil mi dech.

Přijmeš mě?
Vezmeš mě teď hlouběji?

Jak vedle tebe můžu stát a nebýt Tebou ovlivněn?
Řekl bys mi, jak může být něco lepšího než tohle?

Jsi všechno. Všechno.
Jsi všechny co chci, všechno co potřebuji.

Jsi všechno. Všechno.
Jak mohu zůstat s tebou ...

<http://www.youtube.com/watch?v=cyheJ480LYA>

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

Můžeš se se svými spolužáky sdílet o následujících otázkách:

Co mě nejvíce zaujalo na scéně k této písni?

Kde je možné vidět odevzdání a velkorysost vůči svádění?

Které prvky svádění jsou použity?

Jaké následky to má na hlavní hrdinku? Kde cítí pokoj a štěstí? Kde zoufalství?

Je hlavní hrdinka sama? Bdí nad ní někdo?

V jakou chvíli je objata?

Myslíš si poté, co jsi viděl toto video, že je možné dojít k tomu, že ztratím svou důstojnost? Je možné ztratit v životě svůj život?

---

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

7 Uved' konkrétní příklady toho, co tě vzdaluje tvé DŮSTOJNOSTI:

Když používám špatně své tělo ...	
Když neoceňuji hodnotu života ...	
Když druhého nerespektuji ...	
Když neoceňuji sebe sama ...	
...	
...	

8 Dále ti ukážeme svědectvím s názvem „Deník dívky alkoholičky“ otištěný na elmundo.es (19.11.2007).

„Alkohol jsem začala pít v 15ti, ale můj první kontakt s drogama byl přes jointy a tablety. **Jednoho dne jsem šla na diskotéku, vyzkoušela jsem pilulky extáze a byla jsem nadšená.** Od té doby se z tabletek stala posedlost a musela jsem pořád myslet na to, kdy si je dám. Do té doby jsem byla šťastná holka. S rodiči jsem vycházela výborně, žila jsem obklopená láskou a komfortem, **neměla jsem žádný problém.** Začala jsem brát drogy z hlouposti, abych před spolužáky **vypadala důležitě a připadala si na střední jako ta největší ranařka,** ta nejsjetější, co chodí na diskotéky, zatímco ostatní sedí doma. Tak jsem se cítila jako něco víc. Taky jsem vyzkoušela koks, ale neměla jsem dost peněz, tak jsem přešla na uklidňující léky, které jsem si mohla koupit v čínské čtvrti za euro, a k tomu jsem kouřila jointy. **Byla jsem celý den sjetá,** ale neuvědomovala jsem si to, myslela jsem si, že můj život je v naprostém pořádku. Střední jsem nechala a začala jsem se učit na kadeřnici, ale dál jsem si dávala léky a jointy. Docela brzy přestaly zabírat, a tak jsem začala pít alkohol.

Laura (zády) v prostorách Projecte Jove.
(Foto: Jordi Avellà)

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

Chodila jsem do supermarketu a kupovala, co tam bylo, anýzovku, pivo, víno, whisky, pokud jsem se tím mohla opít, bylo mi to jedno. Ráno jsem vstala a už jsem začínala pít.

Začala jsem pracovat jako servírka v jednom baru a to byla moje zkáza, protože jsem tu mohla pít zadarmo celý den. Bývala jsem tak opilá, že mě nakonec vyrazili, ale vždy jsem si našla práci jinde, pokaždé jako servírka. Až do mých 19ti. **Vyzvedla jsem si řidičák a během dvou týdnů jsem měla nehodu.** Napálila jsem to do dvou aut, ale naštěstí nebyl nikdo raněn. Řídila jsem hodně opilá a zavřeli mě do vězení. Teprve tehdy mé mámě došlo, že mám problémy s alkoholem, protože do té doby se zdálo, že jsem normální holka, která studuje a pracuje.

Uklidňujícími léky jsem překrývala účinky alkoholu a vypadala jsem v pořádku. 3 měsíce jsem nemohla jít ven z domu. V ten moment mi moje máma řekla, takhle to dál nejde, zůstaneš pěkně zavřená doma. 3 měsíce jsem nevycházela z domu a myslela jsem, že zešílím. Nemohla jsem se sjet koksem, ani jointy, ani uklidňujícími léky, tak jsem se chytla alkoholu. **Trávila jsem celé dny opilá, protože alkohol byl to jediné, čím jsem se mohla zřídit.** Moji rodiče mě nemohli stále hlídat, a když nebyli doma, sešla jsem do supermarketu a za 4 eura jsem si mohla nakoupit haldu alkoholu. Pila jsme ho teplý, protože jsem pak byla opilejší. Bylo mi jedno, jestli mi to chutnalo nebo ne; hlavní bylo se pořádně opít, protože když jsem nepila, nemohla jsem žít, byla jsem hysterická a tloukla jsem hlavou o zeď. A později jsem pila do té doby, dokud jsem nepadala na podlahu. Následující den jsem si nic nepamatovala. Vstávala jsem s hroznou kocovinou, zvracela jsem, v hlavě jediná myšlenka: zase pít. Moji rodiče mě nemohli mít zavřenou natrvalo, tak jsem zas začala pracovat jako servírka. A přestala jsem s koksem, protože už mi chutnal jen alkohol, žila jsem a jen zoufale myslela na pití. **A pak jsem se vracela domů, padala jsem na zem, roztrhané punčochy, bosa, rozbité podpatky, sukně nevím kde, namol, se zvracením.** Kdokoli mě mohl zneužít, znásilnit. Další den je ti ze sebe špatně a co uděláš? Zase se napiješ, aby ses zbavila toho, jak se cítíš zle. A tak dokola, opilá každý den. A nejhorší je, že ti to vyprávím a hned bych si dala pivo. Byla jsem kvůli alkoholu 9 hodin v kómatu. Měla jsem halucinace a ještě je mívám. Měla jsem výpadky paměti. Kromě toho se mi strašně zhoršila pleť, vyrazily mi pupínky, hrozně jsem ztloustla, měla jsem oteklé tělo. Stále jsem měla rudé, sklopené oči a smutný pohled.

Rizika alkoholu jsem neznala. Říkala jsem si, vždyť je to sakra legální, vždyť se může pít, všichni pijou. Myslela jsem si, že jsem lepší než ostatní, protože jsem jen pila alkohol a nebrala tablety. Mladí lidé vůbec netuší, co je alkohol zač. Nevěří, že na něm můžeš být závislá.

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

Je spousta mladých, kteří si po konzumaci alkoholu dají kokain, aby snížili účinek alkoholu a nebylo to na nich poznat. A pak skončí závislí na kokainu, což nevím, co je horší. Alkohol je neštěstí a hanba, zničí ti život. Kdybych nepila, měla bych haldu věcí: svůj řidičák, který mi seberou, dvě auta, spoustu peněz, sebeúctu, důvěru v sebe sama. Koupila jsem si další auto a tentokrát mi vydrželo měsíc. Napálila jsem to do stromu, opilá. A znovu jsem strávila ve vězení dvě noci. Ale já si dál nechtěla připustit, že mám problém s alkoholem. Teprve před 4 měsíci jsem to zjistila. A to je dost smutné.

V Projektu Jove jsem pět měsíců. Šla jsem do toho, protože jsem musela něco udělat se svým životem. Přicházela jsem o všechno. Vyhodili mě z domu. Moje matka mi řekla: až sem jsme to dopracovali, pokud se nepůjdeš léčit, nechci tě v domě. Představ si, jak musela být moje máma zoufalá, že došla do situace, že mě vyhodí z domu. **Pár dní jsem byla na ulici a nevěděla, kam jít,** protože můj táta se postaral o to, že zavolal celé naší rodině, aby mě nenechali jít k nim domů, i kdyby jim mne bylo hodně líto, protože chtěl, abych byla na ulici a uvědomila si, jaký mě čeká život, život opilé ženy, co spí na kartonech na lavičce. A viděla jsem se, jak se vleču naší čtvrtí totálně opilá, ve strašném stavu. Přišla jsem o všechno. Během doby, co jsem v Projektu, jsem mnohokrát znovu začala pít. Alkoholický absták je nejhorší ze všech, tenhle tě dokonce může i zabít. Recidivu jsem měla každý měsíc, až jsem se tak rozčílila sama na sebe, že jsem si řekla: „Do hajzlu, to už by stačilo!“ Bude mi 22, piju od 15ti, **přišla jsem o nejhezčí část svého dospívání a nechci promarnit zbytek života.** Léčba mi nestačila, a proto jsem požádala lékaře, aby mi předepsal Antabus, což je lék ve formě tablet, který funguje jako tlumící látka pro zlozvyk pití. Když si tabletu vezmu a pak se napiju, i kdyby to byla jediná kapka alkoholu, budu mít alergickou reakci, začnou se mi potit ruce, budu mít bušení srdce, zvracení, můžu upadnout do kómatu a dokonce i zemřít. **Tablety беру denně šest měsíců a od té doby jsem se nenapila.** A i když mi v listopadu léčení skončí, chci si ho prodloužit, protože se blíží Vánoce a já sama sobě nevěřím.

Jsem si vědoma toho, že už nikdy nesmím začít pít alkohol, musím být totální abstinentka, protože chuť napít se nikdy neztratí. Od té doby, co jsem nechala pití, jsem někdo jiný. Znovu jsem začala se studiem, mám certifikát na masérku a začala jsme pracovat jako kadeřnice. Vztah s mojí rodinou se změnil o 100 %. Vztah s tátou jsem předtím úplně ztratila. **Žili jsme spolu v jednom domě, ale ani jsme se na sebe nepodívali.** Teď si o mě můj táta dělá starosti, ptá se mě, jestli něco nepotřebuju, dává mi peníze, ptá se mě: „Jedla jsi? Večeřela jsi?“ Večer dělám, že spím, ale když přijde, protože pracuje do noci, slyším ho ptát se mámy: „V jakém stavu včera přišla Laura?“ „V pohodě.“ „V kolik hodin přišla? Byla opilá?“ „Ne.“ Moje matka mi říká: „Princezno, cítím se na tebe pyšná, já i táta.“ Tato slova mi dávají sílu jít dál. **Vidět, že moje máma, která měla depresi a teď je šťastná, mě ohromně naplňuje.**“

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

8 Ve skupinkách můžete okomentovat, co na vás v tomto svědectví udělalo největší dojem. Zamyslete se nad následujícími větami vyňatými ze svědectví:

„ ... do té doby jsem byla šťastné děvče ...“

V čem tkví naše štěstí? V blahobytu, rozkoši, v prchavém okamžiku nebo v tom, že odpovíme pravdivě na naši důstojnost jakožto lidé?

„... začala jsem brát drogy z hlouposti, abych si připadala důležitější ...“

Jsme si vědomi velikosti našich činů? Víme, že naše skutky mají následky?

„... bez pití jsem nedokázala žít ...“

Občas nás věci a dokonce i lidé mohou zotročit. Může nás zotročit to, co nám dodává pohodu? Udělej si seznam z tobě blízkých věcí, které tě mohou zotročit:

_____

_____

„... další den je ti ze sebe špatně ...“

Ono prázdno a samota, které občas cítíme, k nám hovoří o naší důstojnosti?

„... neznala jsem rizika alkoholu ...“

Kolik věcí neznáme a přijímáme je? Důvěřujeme vždy těm pravým lidem?

„... alkohol ti zničí život ...“

Ničí tě závislosti? Které další věci ti mohou zničit život?

5 POMOC: MORÁLKA

5

Mohu ztratit svou důstojnost, svůj život?

„... přišla jsem o všechno ...“

Co ztratíme, když kladně nereagujeme na naši důstojnost?

„...sama sobě nevěřím ...“

Jsou nejistota, nedostatek sebevědomí a strach důsledky vzdálení se naší důstojnosti? Které další důsledky můžeš zažívat?

Ztratit důstojnost znamená přestat být tím, čím jsem, ČLOVĚKEM.

Ztratit důstojnost znamená nereagovat na tak úžasnou HODNOTU, co mám, a to být Božím dítětem, Bohem milovaným.

Pokud nedávám pozor a nemám otevřené oči pro volání toho, kdo mi dává mou pravou DŮSTOJNOST, velmi snadno upadnu do toho, co mi tak přitažlivě nabízí svět a takovým způsobem mě lapí, že pro mě bude velmi těžké se dostat ven. Je tu však dobrá zpráva, VŽDY! Vzpomeň si na scénu z videa k písni Everything, ten, kdo nade mnou vždy bdí, stále čeká, s otevřenou náručí, stále mě chce milovat. A dát mi život v hojnosti. Jsem to já, kdo se rozhoduje. Jsem to já, kdo hledá, kdo je volán k odpovědi. Koho chci obejmout?

5 POMOC: MORÁLKA

PŘI BUDOVÁNÍ LÁSKY

---

5 POMOC: MORÁLKA

Co si nesu v batohu?
